

SFO Tårnets historie

Fra forældrepassning til Skolefritidsordning.

1981.

Af Frederik Barfods Skoles Årsberetning fra 1981 fremgår det, at elever i skolens 1. og 3. klasse (tilsyneladende var der ingen elever i 2. klasse, som havde et pasningsbehov?) i det forgangne skoleår er blevet passet på skoledage i tidsrummet kl. 12.00 – 16.00. Forældrene til disse elever har gennem en turnusordning "på udmærket måde sørget for tilsynet" i dette tidsrum. Det bemærkes endvidere i formandens beretning, at elever, lærere og forældre har været glade for denne ordning, der vil blive videreført under en eller anden form.

1982.

I samme årsberetning fra 1982 skriver Kurt Bove (den daværende bestyrelsesformand), at Frederik Barfods Skole nu har 211 elever, hvilket skyldes, at det endelig er lykkedes skolen at etablere en børnehaveklasse, hvilket havde været skolens ønske i adskillige år. I formandens beretning (af august 1982) nævnes "pasningsordningen", der altså gik fra at være baseret på forældrepassning, til nu at være en permanent ordning med lønnet arbejdskraft. Pasningsordningen var normeret til maksimum 20 børn og var fuldt udnyttet.

Formanden skrev: "Ordnningen skal ses som en håndsrækning og en nødløsning til forældre, der ikke har mulighed for at få passet deres børn på anden måde." Winnie Rasmussen blev den første børnehaveklasseleder på Frederik Barfods Skole, og det var også Winnie Rasmussen, der fik stillingen som lønnet arbejdskraft for at aktivere børnene efter skoletid. Dette foregik i skolens hovedbygning i to lokaler, hvoraf det ene var i skolens nuværende musiklokale. Winnie Rasmussen daterer denne hændelse til d. 1. december 1981.

I Årsberetningen fra 1982 er "Pasningsordningen" for første gang nævnt under "Hvad bør De vide" (hvilket var væsentlige sider med forældreinformation om alt lige fra skolepenge, ferie-og fridage til mælkeordningen). Her står der, at

skolens yngste elever kan blive passet i mellemtimer og efter skoletid, hvis der er et klart behov herfor (f.eks. på grund af trafikale problemer). Skolen forventede imidlertid, at forældrene i god tid havde forsøgt at opnå en ordning med de offentlige institutioner. Endvidere blev pasningsafgiften oplyst til at være kr. 200,00 pr. måned. I 1983 stiger prisen for pasningsordningen til kr. 250,00, men ellers nævner Årsberetningen intet om, hvordan livet i "Pasningsordningen" formede sig.

1984.

I 1984 dukker Skolefritidsordninger (kaldet SFO) op overalt på landsbasis. De var næsten alle sammen tidligere fritidshjem, der nu blev lagt ind under skolerne. SFO'erne var og er stadig et kommunalt daginstitutionstilbud til de yngste klassetrin og udsprang af kommunale forsøg fra 1970'erne, som blev lovfæstet i 1984. Nogle af argumenterne for oprettelsen af SFO'erne var, at det derved var muligt at drive en mere effektiv lokaleudnyttelse, idet fritidshjemmenes lokaler stod tomme en del af formiddagen, og skolelokalerne var tomme om eftermiddagen. Samtidig gav den samordnede skolestart en bedre mulighed for at drage fordel af pædagogerne. Derved var den samordnede indskoling også medvirkende til at skabe rammer for fuldtidsstillinger til pædagogerne.

I 1984 gik 1.223 børn på landsplan i SFO og tilslutningen var nærmest eksplosiv i de kommende år, idet ca. 145.000 børn var tilmeldt skolefritidsordningerne i 1998. I 2007 var tallet steget til 222.400 børn på landsbasis. SFO'erne er, den gang som i dag, en del af folkeskolens virksomhed, og som sådan er det skolebestyrelserne, der fastsætter principper og fører tilsyn på området, mens de enkelte skoleinspektører er de administrative og pædagogiske ledere.

1988.

I Frederik Barfods Skoles Årsberetning fra 1988 er der stadig ikke nævnt noget om "Pasningsordningen", men vi kan se, at betalingen steg til kr. 500,00 pr. måned, og året efter er betalingen steget til kr. 525,00 pr. måned. Der nævnes stadig ikke noget i Årsberetningen af 1989 om "Pasningsordningen", men der

skete noget, som skulle få stor betydning for "Pasningsordningen" dette år. Ved købet af stueetagen i nabobygningen – en fin, gammel patricer-ejendom – fik skolen nemlig mulighed for at vokse sig større. Der blev desuden revet et plankeværk ned, og en del af den tidligere have blev asfalteret, så børnene nu havde mere plads og dermed mere skolegård at boltre sig i. Med købet af patricer-ejendommen blev grundstenen til indskolingens lagt. Stueetagen husede nu børnehaveklassen, 1. klasse, 2. klasse samt 10.klasse, som Frederik Barfods skole på daværende tidspunkt også havde.

1989.

I 1989 får "Pasningsordningen" sin første egentlige pædagoguddannede leder, og for første gang optræder ordet "Fritidsordningen" i Årsberetningen. Her fastslås det, at Fritidsordningen modtager elever fra børnehaveklassen til og med 3. klasse. Fritidsordningen har åbent på alle skoledage fra kl. 12.00 – 16.00, og på øvrige hverdage er der åbent fra kl. 8.00 – 16.30. Det nævnes også at Fritidsordningen har lukket i juli måned samt i skolens juleferie. Desuden er betalingen nu steget til kr. 550,00 pr. måned.

1992.

I Årsberetningen af 1992 optræder Fritidsordningen for første gang med en dagsorden for, hvad *skolen* prioriterer, at børnene skal have mulighed for; her nævnes, at børnene skal have mulighed for fri leg, at de skal have mulighed for at bruge deres fantasi, at de får mulighed for at hygge sig og have skægge oplevelser på tværs af alder, at de oplever fritidsordningen som et fristed – et trygt og sjovt sted at være. Desuden fremgår det, at fritidsordningen rummer børn til og med 4. klasse, at der er tre faste medarbejdere, og ligeledes nævnes det, at børnene er inddelt i 4 grupper benævnt rød, gul, grøn og hvid gruppe, som hver dag mødes for at blive "prikket ind" i SFO. Nogle år senere afhændes SFO2 begrebet (for 4. classes elever), og SFO rummer igen kun indskolingsgruppen fra børnehaveklassen til og med 3. klasse. Samme år præsenteres begrebet "halvdagsbørn" eksisterer, altså børn som går i Fritidsordningen til kl. 15.00 modsat "fuldtidsbørn", som kan være der frem til lukketid.

1994.

I 1994 afslører Årsberetningen, at Fritidsordningens åbningstid nu er udvidet med en halv time, således at der nu lukkes kl. 17.00 hver dag.

1998.

I 1998 figurerer Fritidsordningen for første gang i årsberetningens indlagte "Fodnote sider" skrevet af henholdsvis et par børn samt en enkelt medarbejder med et par indlæg, der handler om ture, som har været arrangeret i SFO-regi. Desuden er der andetsteds i "Fodnoten" nu bragt en aktivitetskalender dateret september 1997 til maj 1998. Aktivitetskalenderen indeholder en oversigt over mere end 50 ture og arrangementer, som børnene er blevet tilbudt i løbet af det forgangne skoleår.

2002.

I 2002 begynder SFO for alvor at markere sig under årsberetningens sider "Fodnoten" med slagordene "SFO – tid til fordybelse, tid til leg, tid til sjov". Siderne viser fotos fra SFO's hverdag og følges op af skrevne tekster, som typisk omhandler ture fx til kulturelle arrangementer.

2003.

Fremme i 2003 optræder ordet "Fællessamling" for første gang som begreb. Fællessamlingen foregår ca. hvert kvartal. Tre til fire gange på et skoleår er fællessamlingen fulgt af en invitation til forældrene om at komme til kaffe og kage i forbindelse med samlingen. På fællessamlingerne, som er af en halv times varighed, optræder SFO-børnene for hinanden med sang, dans, små sketches, tryllekunstner mv. Det er børnene, som selv tager initiativ til at deltage, og de øver selvstændigt på deres fremførsler i tiden op til samlingen. Som afslutning på samlingen bruger personalet lejligheden til at give børnene fælles information om emner, som er værd at vide for hele børnegruppen.

2005.

I foråret 2005 optræder den daværende 2. klasse til skolens forårskoncert med en hyldestsang til SFO skrevet til lejligheden af Thorbjørn Thorslund – en af skolens musiklærere. Ti år senere, i april 2015, deltager dette skoleårs 1. klasse til forårskoncerten med SFO sangen, hvis indhold er blevet revideret en

smule, så den passer til den forhåndenværende situation.

2008.

I april 2008 fremgår det af denne måneds personalemødereferat, at personalet ønsker at finde et navn til institutionen, som kan erstatte det lidt blege navn "SFO". Personalet ønsker, at børnene skal have indflydelse på navnevalget og udskriver en konkurrence, hvor børnene får mulighed for at komme med forslag. Der kommer mange forslag ind, og det efterfølgende personalemødereferat opremser de valg, der er mulighed for at stemme på; Lotus, Villa Kochs, SFO Tårnet, SFO Spiret, Kosmos og Koloritten. Ved årets sidste Fællessamling i juni 2008 er stemmerne talt op, og det afsløres officielt, at fritidsordningen ved Frederik Barfods Skole for eftertiden lyder navnet "SFO Tårnet". Samme år i oktober måned barsler SFO'en for første gang med begrebet "temauge", som er en sammenhængende aktivitet over flere dage, der munder ud i et 'Åbent hus arrangement', hvor forældre, søskende, bedsteforældre mv. er inviteret til at komme og deltage.

2009.

I 2009 beslutter personalet at udarbejde lærerplaner for SFO. Dette sker længe før, der kom politisk lovkrav om det. Disse lærerplaner omhandler barnets behov for læring, omsorg og udvikling. Læreplanerne ses desuden som en dokumentation og et ønske om at skabe refleksion i den pædagogiske praksis. Lærerplanerne beskæftiger sig med seks punkter: Barnets alsidige personlighedsudvikling (de personlige kompetencer), sociale kompetencer, sprog, krop og bevægelse, naturen og naturfænomener samt kulturelle udtryksformer.

2011.

Den første mandlige uddannede pædagog ansættes.

2013.

2. april 2013 indtræder en landsdækkende lockout af landets lærere som følge af sammenbruddet i overenskomstforhandlingerne mellem Lærernes Centralorganisation og KL. Det medførte, at ca. 557.000 folkeskolelever fik

stærkt begrænset undervisning i perioden. Lockouten sluttede efter 25 dage d. 26. april 2013. Også SFO Tårnet fik følgerne af lockouten at mærke. De pædagoger, som arbejdede i børnehaveklassen, mødte således først ind til SFO's åbningstid kl. 12.05, og da den normale åbningstid i morgen-SFO ikke kunne opretholdes under lockouten, måtte børnenes forældre finde på alternative pasningsmuligheder frem til SFO åbnede. Efterfølgende ved skolestart 2013-2014 havde ledelsen ved Frederik Barfods Skole besluttet at følge folkeskolens timetal og give børnehaveklassen en undervisningstime mere om dagen, hvilket medførte, at SFO fra nu af først åbnede kl. 12.50 hver dag. Ligeledes måtte SFO afstå 7,5 pædagogtimer om ugen, idet børnehaveklasselederen ikke længere havde timer i SFO.

2014.

Folkeskolereformen træder i kraft med intentionen om en længere og mere varieret skoledag til eleverne, et kompetenceløft til lærere og pædagoger, efteruddannelse af skolelederne, så disse kan sætte mål op for og følge op på skolens udvikling samt udvikle den pædagogiske praksis i undervisningen. For SFO Tårnet betød reformen i praksis ikke det store, da skolens ledelse fastholdt, at SFO allerede bidrog væsentligt til børnene på Frederik Barfods Skoles hverdag, og således kunne SFO fortsætte sin dagligdag næsten som hidtil.

Ved SFO opstarten efter sommerferien har det pædagogiske personale arbejdet på at styrke fællesskabet og den kommende klasseidentitet blandt de nye børn. Dette medfører, at de nye børnehaveklassebørn lærer hinanden godt at kende gennem et byggeprojekt, som foregår i dagene frem til den egentlige skolestart. Byggeprojektet afsluttes med en fernisering for alle SFO's børn.

I september 2014 kom SFO på de sociale medier via Instagram (om end i et lukket forum kun for forældregruppen). Instagram-kontoen blev en øjeblikkelig succes, som tillader forældrene et indblik i børnenes fritidsliv, og som giver det pædagogiske personale mulighed for at dokumentere og kommunikere den brede pædagogiske praksis.

2015.

SFO Tårnet har et mangeårigt samarbejde med SFO'erne ved Kaptajn Johnsens Skole og Herlev Privatskole. Hvert år er det en tradition, at de tre SFO'ers 3. klasser mødes og dyster i et festligt OL-arrangement, som bliver afholdt på skift mellem de tre. I 2015 indkøbes nye spillerdragter til SFO Tårnets børn, som selvfølgelig er i Barfod farverne grøn og hvid.

Det pædagogiske personale arbejder hele tiden på at forbedre SFO – både hvad angår pædagogik, opstart for nye børn og forældre, strukturer, aktiviteter og tilbud. At dette arbejde synes at lykkes ses bl.a. i resultatet af skolens tilfredshedsundersøgelse blandt forældregruppen dette år, hvor SFO scorer topkarakterer.